

תורה אור • פרשת ויחי • מאמר 4

חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב

אדומות מעין מיין, ולבנות משיניים מחלב

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/vayechi/4](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/vayechi/4)

1 חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב. הנה גבי יין כתיב תירושי המשמח אלקים כו'.

"אדומות עיניים מיין, ולבנות שיניים מחלב". והנה, על היין נאמר: "יני, המשמח את ה" וכו'.

ולהבין מהו בחי' יין המשמח אלקים ואיך יהיה כחו גדול כ"כ לשמח אלקים. הנה אמרו נכנס יין יצא סוד.

כדי להבין: מהי בחינת היין "המשמח את ה", וכיצד כוחו גדול כל כך עד שהוא משמח את ה? והנה, [אמרו חז"ל]: "נכנס יין יצא סוד".

2 והענין כי בתורה יש ב' בחי' יין וחלב וכדכתיב לכו שברו ואכלו כו' בלוא כסף ובלוא מחיר יין וחלב.

הביאור הוא שבתורה יש שתי בחינות: יין וחלב, כפי שנאמר: "בואו, קנו ואכלו" וכו', "בלי כסף ובלי מחיר, יין וחלב".

וביאור הדבר כי הנה יש ב' אהבות אה"ע ואה"ר. אהבת עולם היא האהבה הגלויה.

לביאור העניין: יש שתי אהבות — אהבת עולם ואהבה רבה. אהבת עולם היא האהבה הגלויה.

3 ואה"ר היא אהבה המסותרת. ולהבין למה נק' האהבה המסותרת בשם אה"ר. אך הנה אה"ע היא האהבה שנלקחה מעולמות דהיינו מחמת התבוננות איך שהוא ית' מחדש בטובו כו'.

ואהבה רבה היא האהבה הנסתרת. כדי להבין מדוע האהבה הנסתרת נקראת בשם אהבה רבה: הנה, אהבת עולם היא אהבה הנמשכת מן העולמות, כלומר, מתוך התבוננות בכך שהוא יתברך "מחדש בטובו" וכו',

ומהוה מאין ליש בכל יום מבחי' מל' ית' כי מלכותך מכ"ע כתיב שכל עולמים עליונים ותחתונים הם חיים וקיימים מבחי' מלכותו ית' ממכ"ע וסוכ"ע ואתה מחיה את כולם.

ובורא יש מאין בכל יום מבחינת מלכותו יתברך. שכן נאמר: "מלכותך מלכות כל עולמים" — כל העולמות, העליונים והתחתונים, חיים וקיימים מבחינת מלכותו יתברך, ממלא כל עלמין ומסובב כל עלמין, "ואתה מחיה את כולם".

4 ואינו כדמיון הנשמה שמחיה את הגוף. שהחיות מתפשט ומתלבש בגוף ממש להחיותו. כי הוא ית' קדוש ומובדל כו'. רק התפשטות בחי' שם בלבד. דהיינו מחמת כי מלך שמו נק' עליהם.

ואין הדבר דומה לנשמה המחיה את הגוף, שהחיות מתפשטת ומתלבשת ממש בגוף כדי להחיותו. שהרי הוא ית' קדוש ונבדל וכו'. אלא יש כאן רק התפשטות של בחינת שם בלבד, כלומר, משום שהוא נקרא עליהם "מלך".

5 וכמאמר ישתבח שמך לעד פיי לעד עד אין קץ כו'. ועי'ז אנו אומרים איש"ר מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך. פיי שאנו מתפללים ומבקשים שיהיה שם זה בבחי' ברכה והמשכה מההעלם אל הגילוי.

וכמו שנאמר: "ישתבח שמך לעד" — "לעד" פירושו עד אין קץ וכו'. ועל כך אנו אומרים: "אמן, יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא, יתברך". כלומר, אנו מתפללים ומבקשים ששם זה יהיה בבחינת ברכה והמשכה מן ההעלם אל הגילוי.

דהיינו שלא יהי בבחי' העלם והסתר פנים אצלינו בידיעת אנשים מלומדה בלבד שאין זה אלא בבחי' הודאה. אבל בחי' ברכה היא בחי' גילוי ממש במוחו ולבו באמת לאמתו.

כלומר, שלא יהיה אצלנו בבחינת העלם והסתר פנים, ושנכיר בו רק מתוך ידיעה שנלמדה מפי אחרים ושוננה, שאין בה אלא בחינת הודאה. ואילו בחינת ברכה היא גילוי ממשי במוחו ובלבו של האדם, באמת לאמיתו.

6 ושיהי' גילוי זה נמשך לעלם ולעלמי עלמיא אפי' בעולמות התחתונים כמו בעוה"ז הגשמי וכענין שנאמר ברוך ה' אלקי ישראל מן העולם ועד העולם.

ושהגילוי הזה ימשך "אל העולם ואל עולמות העולמות" (לעלם ולעלמי עלמיא), אפילו בעולמות התחתונים, כמו העולם הגשמי הזה; כפי שנאמר: "מבורך ה', אלקי ישראל, מעולם ועד עולם".

ועד"ז תקנו כל פסוד"ז מכ"ש עד ק"ש להאריך ולהרחיב הדבור בשבחו של מקום איך שמלכותו הוא מכ"ע.

בדומה לכך [תיקנו חז"ל] את כל פסוקי דזמרה, מ"ברוך שאמר" ועד קריאת שמע: להאריך ולהרחיב בדיבור בשבח המקום — כיצד מלכותו היא "מלכות כל העולמות".

7 ואיך שהוא קדוש ומובדל כו' עד שיהיה נקבע בקרב איש ולב עמוק. ועי'ז יגיע לקיום הק"ש שמע ישראל.

ומספרים כיצד הוא קדוש ומובדל וכו', עד שהדבר ייקבע "בקרב איש ובלב עמוק". וכך יגיע לקיום קריאת שמע, "שמע ישראל".

שמע לשון הכנה להתבונן כי ה' אחד פיי אחד ז' רקיעים וארץ וד' רוחות העולם בטלים אל האל"ף הוא אלופו של עולם.

"שמע" הוא לשון הכנה: להתבונן בכך שה' אחד. "אחד" פירושו שבעת הרקיעים והארץ, וארבע רוחות העולם, בטלים לאל"ף, שהוא אלופו של עולם.

8 וכמו שיש בגשמיות ז' רקיעים כו'. כך ברוחניות יש כמה מדרגות זו למעלה מזו וכולם בטלים אליו ית' רק שברוך שם כו'.

וכשם שבעולם הגשמי יש שבעה רקיעים וכו', כך ברוחניות יש מדרגות רבות, זו למעלה מזו, וכולן בטלות אליו יתברך — אלא ש"ברוך שם" וכו'.

שמבחי' דלי"ת רבתי דאחד נמשך בחי' ברכה והמשכה להיות בחי' שם כבוד מלכותו כו'. ועי"ז יגיע למדרגת ואהבת.

מבחינת הדלי"ת הגדולה של "אחד" נמשכת בחינת ברכה והמשכה, כדי שתהיה בחינת "שם כבוד מלכותו" וכו'. ובכך יגיע למדרגת "ואהבת".

פי' ואהבת הוא מלשון רצון. דהיינו שיהי' רצונך שהוי' יהיה אלקיך בכל לבבך בשני יצריך יצ"ט ויצה"ר לאהפכא חשוכא כו'

"ואהבת" הוא מלשון רצון. כלומר, רצונך יהיה שהוי' יהיה אלקיך "בכל לבבך" — בשתי יצריך, ביצר הטוב וביצר הרע — להפוך את החושך [לאור] וכו':

שיעקור רצונו מהכלי עולם להיות לו שינוי רצון ולהפך רצונו לה' אחד וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ:

שיעקור את רצונו מהכלי העולם, עד שישנה את רצונו ויהפוך אותו אל ה' אחד; וכמו שכתוב: "מי לי בשמים, ועמך לא חפצתי בארץ".

9 והנה כ"ז הוא בחי' אה"ע שאומרים אהבת עולם אהבתנו. פי' אהבתנו שאהבה זו היא מתלבשת בתוך נפשנו.

והנה, כל זה הוא בחינת אהבת עולם, כפי שאנו אומרים: "אהבת עולם אהבתנו". משמעות המילים "אהבתנו" היא שאהבה זו מתלבשת בתוך נפשנו,

שהנפש יכולה להיות כלי להגביל ולהלביש את האהבה זו בתוכה ממש להיות תוכה רצוף אהבה זו. אבל אה"ר היא בשרש הנפש במקור חוצבה כי חלק הוי' ממש עמו.

שכן הנפש יכולה להיות כלי להכיל אהבה זו ולהלביש אותה ממש בתוכה, כך שתוכה יהיה רצוף אהבה זו. אבל אהבה רבה נמצאת בשורש הנפש, במקור שממנו נחצבה, שכן "עמו" פירושו המילולי הוא "חלק הוי'".

10 ואני הוי"ה לא שניתי כתיב שהוא ית' למעלה מגדר עלמין ואין ערוך אליו ית' כלל אפי' כמשל טפה מים אוקיינוס.

נאמר: "ואני הוי' לא שניתי": שהרי הוא ית' למעלה מגדר העולמות, ואין לו ית' שום ערך והשוואה אליהם — אפילו לא כמשל טיפה לעומת מי האוקיינוס.

שעם היות שהוא חלק קטן מאלף אלפי אלפים ורבי רבבות. עכ"ז שייך איזה ערך ויחוס במהותו הדומה לו שגם מהות הטפה היא מים כמו הים הגדול ממש.

אף שהטיפה היא חלק זעיר, אחד מאלפי אלפים וריבוא רבבות, בכל זאת יש ביניהם מידה כלשהי של ערך ויחס, מצד מהות הטיפה הדומה למהות האוקיינוס: גם מהות הטיפה היא מים, ממש כמו הים הגדול.

משא"כ אליו ית' אין ההשתלשלות ערוך כלל ולכך האהבה שנלקחה מבחי' זו אינה מתלבשת ממש תוך הנפש ואין הנפש יכולה להגבילה

אבל לא כך ביחס אליו ית': אין להשתלשלות העולמות שום ערך והשוואה אליו כלל. לכן האהבה הנמשכת מבחינה זו אינה מתלבשת ממש בתוך הנפש, והנפש אינה יכולה להכיל אותה;

אלא היא בבחי' מסותרת והיא באה לידי גילוי בבחי' בכל מאדך כו'. (וע' בתניא ס"פ מ"ג וע"י ג"כ פ' י"ט):

אלא היא נמצאת במצב של הסתר, ומתגלית בבחינת "בכל מאדך" וכו'. (ראו תניא, סוף פרק מ"ג; וראו גם פרק י"ט).

11 והנה ההפרש שבין אה"ע לאה"ר הוא כי אה"ע הבאה מחמת התבוננות ועומק מחשבתו יש לה הפסק שאם לבבו פונה לדברים אחרים וטרוד במחשבתו בעסקי עולם אזי חולפת ועוברת ממנו כו'

והנה, ההבדל בין אהבת עולם לאהבה רבה הוא שאהבת עולם, שבאה בעקבות התבוננות והעמקה במחשבה, יכולה להיפסק. אם לבו פונה לדברים אחרים ומחשבתו טרודה בענייני העולם, היא חולפת ועוברת ממנו וכו'.

משא"כ האה"ר שבשרש נפשו ממקור חוצבה אין לה הפסק שגם אם לבבו פונה לדברים אחרים הרי אין בזה לעומת זה להיות לעומת האהבה הזאת להטרידה ולהפסיקה.

לא כן האהבה רבה, שנמצאת בשורש נשמתו, במקום שממנו נחצבה: אין לה הפסק. גם אם לבו פונה לדברים אחרים, אין בכך "זה לעומת זה" — אין דבר שיעמוד כנגד אהבה זו, יטריד אותה ויפסיק אותה.

12 ולואת תשאר אהבה זו בבחי' רשימו להיות זכרונה תקועה בלב כל תמוט עולם ועד.

לכן אהבה זו נשארת בבחינת רשימו, כך שזיכרונה נטוע בלב, "ולא תמוט לעולם ועד".

אך כיצד תהיה אה"ר זו בבחי' גילוי שיעלה ויגיע למדרגת בכל מאדך ע"ז אמרו נכנס יין יצא סוד היא התורה שנק' בשם יין.

אך כיצד תתגלה אהבה רבה זו, כך שתתרום ותגיע למדרגה של "בכל מאדך"? על כך אמרו: "נכנס יין יצא סוד": [היין] הוא התורה, שנקראת בשם "יין".

13 וכמארז"ל ערבים עלי ד"ס יותר מיינה של תורה כי על האהבה נאמר וירא אלקים את האור כי טוב ואמרו רז"ל כי טוב לגנוז בתורה.

וכפי שאמרו חז"ל: "דברי סופרים ערבים עליו יותר מיינה של תורה". על האהבה נאמר: "וירא אלקים את האור כי טוב", וחז"ל אמרו על "כי טוב" — שראוי לגנוז אותו בתורה.

וכשנכנס יינה ש"ת יצא סוד הוא אור האהבה הגנוז מהעלם אל הגילוי להיות אצלו גילוי האה"ר המושרשת בשרש נפשו במקור חוצבה בבחי' בכל מאדך וע"ז נא' פותח את ידיך.

וכאשר יינה של תורה נכנס, יוצא הסוד — הוא האור הגנוז של האהבה — מן העלם אל הגילוי, כדי שתתגלה באדם האהבה רבה המושרשת בשורש נשמתו, במקור שממנו נחצבה, בבחינת "בכל מאדך". ועל כך נאמר: "פותח את ידיך".

יודי"ך הן הם בחי' הצמצומים רבים ועצומים מאא"ס ב"ה להיות השתלשלות המדרגות מעילה לעלול כו'.

"יודיך" — אלו בחינות הצמצומים הרבים והעצומים מאור אין סוף ברוך הוא, המאפשרים את השתלשלות המדרגות, מעילה לעלול וכו'.

14 ומקור התהוות העולמות מאין ליש מרצה"ע ב"ה וע"י התורה שהיא חכמתו ורצונו ית' פותח את היודי"ן והצמצומים להיות גילוי רצה"ע ב"ה.

ומקור התהוות העולמות מאין ליש הוא מהרצון העליון, ברוך הוא. ובאמצעות התורה, שהיא חכמתו ורצונו יתברך, [הוא] פותח את היו"דים ואת הצמצומים, כדי שיתגלה הרצון העליון, ברוך הוא.

ומשביע לכל חי דהיינו בכל חיות ואור המתפשט בעולמות מריש כל דרגין כו'. להיות בהם בחי' רצון שיהי' שורה ומתגלה בהם בחי' רצה"ע ב"ה ונמשך לנפש האדם ג"כ שיהי' מתגלה בו רצה"ע שבנפשו "ומשביע לכל חי" — כלומר, בכל החיות והאור המתפשטים בעולמות, מראש כל הדרגות וכו', תהיה בחינת רצון: שבחינת הרצון העליון, ברוך הוא, תשרה בהם ותתגלה. הוא נמשך גם לנפש האדם, כדי שהרצון העליון שבנפשו יתגלה בו,

דהיינו האה"ר המושרשת בשרש נפשו למעלה מכדי שתוכל הנפש שאת מאחר שהרצ"ע בא אצלו לידי גילוי למטה בלבושי הנפש דבור ומעשה ע"י דבור בת"ת ומעשה המצות ולכן אמרו רז"ל ששואלים את האדם קבעת עתים לתורה.

כלומר, האהבה רבה המושרשת בשורש נפשו, למעלה ממה שהנפש יכולה להכיל; שהרי הרצון העליון התגלה בו למטה, בלבושי הנפש — הדיבור והמעשה — באמצעות דיבור בלימוד תורה ומעשה המצוות. לכן אמרו רז"ל ששואלים את האדם: "קבעת עתים לתורה?"

שע"י יעורר את האהבה מלמעלה בשרש נפשו שאינה מתלבשת בשום כלי המעלים ומסתיר שאין כמוה ולא דוגמתה בזלע"ז הנ"ל ואין לה הפסק שאפי' בעסקו בשאר ענינים תהיה אהבה זו תקועה בלבו.

שעל ידי כך יעורר את האהבה מלמעלה בשורש נפשו, שאינה מתלבשת בשום כלי המעלים ומסתיר. אין דומה לה ואין כמותה ב"זה לעומת זה" הנזכר לעיל, ואין לה הפסק; כך שגם כשהוא עוסק בעניינים אחרים, אהבה זו תהיה תקועה בלבו.

ומזה יבא לידי ודברת בם כו' (וע' באגה"ק ד"ה איתא רפ"ד דמגלה ודאשתמש בתגא כו' במי ששונה הלכות כו' יעו"ש):

ומזה יבוא לידי "ודברת בם" וכו'. (ראו באיגרת הקודש, הקטע הפותח "איתא", תחילת פרק ד' במגילה: "ודאשתמש בתגא" וכו' — במי ששונה הלכות וכו'; עיינו שם.)

15 ובזה יובן הכתוב חכלילי עינים מייך. פ"י עינים הוא מ"ש עיני תמיד אל ה'. הנה עין ה' אל יראיו. בכך יובן הפסוק: "חכלילי עיניים מייך". "עיניים" הוא כמו שכתוב: "עיני תמיד אל ה'", וכן: "הנה עין ה' אל יראיו".

והוא בחי' לאסתכלא ביקרא דמלכא דהיינו שיאיר בלבו אור האהבה לה' בבחי' ראייה היא בחי' אהבה בתענוגים שהיא מדרגה העולה על כולנה למעלה מאה"ר ואה"ע

זוהי בחינת "לאסתכלא ביקרא דמלכא" — שהאור של אהבת ה' יאיר בלבו בדרך של ראייה. זוהי בחינת אהבה בתענוגים, מדרגה העולה על כולן, למעלה מאהבה רבה ומאהבת עולם.

(וצ"ע בתניא פמ"ג משמע דאה"ר היא אהבה בתענוגים. וצ"ל שיש ב' בחינות אה"ר הא' האהבה הנז' בתניא פמ"ט כשבאה לידי גילוי כשאינה בבחינת גילוי התענוג.

(עניין זה דורש עיון לאור התניא, פרק מ"ג, שמשמע ממנו שאהבה רבה היא אהבה בתענוגים. ויש לומר שיש שתי בחינות של אהבה רבה. הראשונה היא האהבה הנזכרת בתניא, פרק י"ט, כאשר היא באה לידי גילוי, אך לא בבחינת תענוג גלוי.

וגדולה ממנה היא אה"ר בתענוגים. ועיין במ"א ע"פ אחותי רעיתי יונתי כו'. שם נתבאר אחותי היא מצד אהבה טבעית ויונתי היא אהבה בתענוגים) וכענין שכתוב עיניך יונים כמו זוג יונים שמסתכלים תמיד זע"ז ומתענגים כו'.

גדולה ממנה היא אהבה רבה בתענוגים. עיינו במקום אחר, על הפסוק "אחותי רעייתי יונתי" וכו'; שם מוסבר ש"אחותי" היא מצד אהבה טבעית, ו"יונתי" היא אהבה בתענוגים. וכמו שכתוב: "עיניך יונים" — כמו זוג יונים המביטים תמיד זה בזה ומתענגים וכו'.

כך יהיה קשר האהבה בדביקות נפלא ועצום עד שיהיו עיניו ולבו כל הימים רק לאסתכלא ביקרא דמלכא. וכמ"ש בזהר ע"פ הסבי עיניך כו' דמוקדין ליה בשלהובין דרחימותא.

כך יהיה קשר האהבה, בדבקות נפלאה ועצומה, עד שעניו ולבו יהיו כל הימים רק להביט בכבוד המלך. וכמו שכתוב בזהר על הפסוק "הסבי עיניך" וכו': "שהם מדליקים אותו בלהבות של אהבה".

שתהא האהבה מתלהבת ומתלהטת בלב איש להתענג על ה' מרוב כל עד שאין כח בנפשו להגביל את האהבה בלב רק בבחינת ראייה מבחוץ (ועיין במ"א ע"פ עיניך יונים וע"פ הראיני את מראיך):

כלומר, שהאהבה תבער ותלהט בלב האדם, להתענג על ה' יותר מכל דבר אחר, עד שלא יהיה בכוח נפשו להכיל את האהבה בלב, אלא רק בבחינת ראייה מבחוץ. (עיינו במקום אחר, על הפסוק "עיניך יונים" ועל הפסוק "הראיני את מראיך").

16 וזהו ענין חכלילי עינים. פירוש אדמומית העינים שאודם העינים הוא מחמת תוקף רשפי אש דמוקדין ליה בשלהוביתא כו'.
 וזהו ענין "אדומות העיניים": אדמומיות העיניים נובעת מעוצמת הניצוצות הלוהטים, ש"מדליקים אותו בלהבות" וכו'.

והוא בחינת מעלת ומדרגת השבת אז תתענג כו' וקראת לשבת ענג. אך מי שטרח בע"ש כו'.
 וזהו המעלה והמדרגה המיוחדת של שבת: "אז תתענג" וכו', "וקראת לשבת עונג". אבל "מי שטרח בערב שבת" וכו'.

ולכן צריך כל ימות החול ליגע את נפשו. לעורר את האה"ר ואה"ע. וע"י זה יגיע לבחינת האהבה בתענוגים המתגלית בשבת.
 לכן, בכל ימות החול על האדם לעמול בנפשו כדי לעורר אהבה רבה ואהבת עולם; ועל ידי כך יגיע למדרגת האהבה שבתענוגים, שמתגלית בשבת.

17 והנה כ"ז בא מבחינת ומדרגת יין. יינה ש"ת. וזהו חכלילי כל חיך הטועם אומר לי לי.
 והנה כל זה נובע מבחינת ומדרגת היין — יינה של תורה. וזהו "חכלילי": "כל חך שטועם אומר: לי, לי".
 לפי שיתגלה בחי' חיך הטועם את היין דהיינו בחי' חכמה וטעמי מצות שהם בחי' תענוג העליון.
 משום שתתגלה בחינת החך הטועם את היין, כלומר בחינת חכמה וטעמי המצוות, שהם בחינת התענוג העליון.
 וע"י כן נתעלה בעילוי אחר עילוי לי לי עד רום המעלות (פי' חיך הטועם זהו בחי' אהבה בתענוגים המתגלה בשבת שהוא בחי' שם ע"ב דחכמה
 ועל ידי כך הוא מתעלה, עלייה אחר עלייה, "לי, לי", עד רום המעלות. (הפירוש הוא ש"החך הטועם" הוא בחינת אהבה בתענוגים, המתגלה בשבת, שהיא בחינת שם ע"ב (72) של חכמה;

ואזי אומר לי לי ב"פ דהיינו שנכללו בו ב' אהבות הנ"ל אה"ר ואה"ע שהם מ"ה וב"ן דמ"ה מברר ב"ן וע"י יחוד מ"ה וב"ן מתגלה בשבת בחי' הגבוה משניהם והוא בחי' שם ע"ב אהבה בתענוגים):
 ואז הוא אומר "לי, לי" פעמיים, כלומר שתי האהבות שהוזכרו לעיל נכללות בו: אהבה רבה ואהבת עולם, שהן מ"ה וב"ן. מ"ה מברר את ב"ן, ועל ידי ייחוד מ"ה וב"ן מתגלה בשבת בחינה גבוהה משניהן — בחינת שם ע"ב, אהבה בתענוגים.)

18 ולבן שינים מחלב. פירוש כי שינים הם הטוחנות את המאכל להיות מתעכל במעיו שעייז יהי מזון לגוף

”לבן השיניים מחלב”. הכוונה היא שהשיניים טוחנות את המזון, כדי שיוכל להתעכל במעיו, ובכך יהפוך למזון עבור הגוף;

משא”כ כשלא ילעוס ויטחון המאכל בשיניו לא יבא לידי עכול כלל ולא יהיה לו למזון ולשובע. ואילו כאשר אינו לועס וטוחן את המזון בשיניו, הוא כלל לא יתעכל, ולא יוכל לשמש לו מזון ולהשביע אותו.

19 וכך עדי”מ כדי שיהי מזון לרמ”ח אברין דמלכא שתהא נפשו מרכבה אליהם שיתאחד ממש עם הנפש צ”ל בבחי שינים הטוחנות ומפררות

כך גם, בדרך משל: כדי שיהיה מזון ל”רמ”ח איברי המלך”, כדי שנפשו תהיה מרכבה להם ותתאחד ממש עם הנפש, נדרשת בחינת השיניים הטוחנות ומפוררות,

דהיינו לפרר ולברר כל מעשיו ודבוריו ומחשבותיו ולדקדק ולפשפש בהן ולהיות ממארי דחושבנא לשקול כל דרכיו ולפלס מעגלותיו.

כלומר, לפרר ולברר את כל מעשיו, דיבוריו ומחשבותיו, לדקדק בהם ולפשפש בהם, ולהיות מ”בעלי החשבון”, לשקול את כל דרכיו ולמדוד את נתיבותיו.

20 ונקי בלשון הגמי מדקדק במעשיו שעיי”כ יהיה בבחי עכול בנפש שהטוב יקבל למזון ולשובע והפסולת המעורב תערוכת זר ופסולת ידחה לחוץ.

בלשון הגמרא הדבר נקרא ”מדקדק במעשיו”. בדרך זו נוצרת בנפש מעין פעולת עיכול: את הטוב היא קולטת כמזון וכמקור לשובע, ואילו את הפסולת המעורבת בו — תערוכת זרה ופסולת — היא דוחה החוצה.

וכן בענין בירורי המדות אוי”ר כל חד לפום מאי דמשער בלבי” ושוקל במאזני שכלו כיצד היא האהבה האמיתית לה’.

כך גם בעבודת בירור המדות, האהבה והיראה: ”כל אחד לפי מה שמשער בלבו” — הוא שוקל במאזני שכלו מהי אהבה אמיתית לה’.

21 וכיצד היא בחי' אתהפכא חשוכא כו' באמת לאמתו להיות מייגע אי"ע ביגיעת הנפש לבא למדרגה זו

שיהיה נקבע בלבו באמת לאמתו בלי דמיונות כו'

והוא שוקל מהי בחינת "הפיכת החושך" וכו' לאמתו של דבר — להתייגע ביגיעת הנפש כדי להגיע למדרגה זו, כך שתיקבע בלבו באמת, בלי דמיונות וכו'.

וכיוצא בזה כמה דרכים הידועים למבקשי ה' יבינו כל מאליהם שצריך לדקדק ולפשפש כו' ולהיות מייגע עצמו כו'.

וכן יש דרכים רבות כאלה, הידועות ל"מבקשי ה'", ש"יבינו הכול" מעצמם: שצריך לדקדק ולפשפש וכו', ולהתייגע וכו'.

אך אח"כ יגיע לבחי' ומדרגת החלב. כמו שהחלב עדי"מ מגדל את הולד להיות אבריו נגדלים.

אבל לאחר מכן יגיע לבחינת ומדרגת החלב. כשם שהחלב, למשל, מגדל את התינוק ואיבריו גדלים,

כך בחי' החלב של תורה מגדל את מדותיו אהוי"ר כו' להיות לו אוי"ר היותר גדולים בגדלות המוחין

כך בחינת החלב שבתורה מגדלת את מדותיו, את אהבתו ויראתו וכו', עד שתהיינה לו אהבה ויראה גדולות ביותר, מתוך גדלות המוחין.

(שהאברים הם המדות ועיקרם הם חג"ת נה"י ובחי' חב"ד שבתוכן המקיימות אותן וכל א' מג' מיני בחינות אלו כלולה מכל הנ"ל הרי פ"א. וכל בחי' נחלקת לג' בחי' ראש תוך סוף הרי רמ"ג. ושרשם הי"ח המגדילים הרי רמ"ח).

(האיברים הם המדות, ובעיקר חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד ויסוד, וכן בחינת חכמה, בינה ודעת שבתוכן, המקיימות אותן; וכל אחת משלוש בחינות אלה כלולה מכל האמור לעיל, והרי שמונים ואחת. כל בחינה מתחלקת לשלוש בחינות — ראש, תוך וסוף — והרי מאתיים ארבעים ושלוש. שורשן הוא חמשת החסדים המגדילים, והרי מאתיים ארבעים ושמונה.)

וזהו רוחצות בחלב כו' שהחלב מרחיץ המדות ונהפכין ממהות למהות להיות נהפך לבו ונעשה כאיש אחר לגמרי בשינוי המדות כולן שוין לטובה.

וזהו "רוחצות בחלב" וכו': החלב מרחיץ את המדות, והן מתהפכות ממהות למהות, כך שלבו משתנה והוא נעשה כאדם אחר לגמרי, וכל מדותיו משתנות לטובה.

ומזה יומשך להיות לבן שינים שיהיה בהם בחי' לבנונית ובהירות בכירורי המדות בעילוי אחר עילוי עד רום המעלות בבחי' ראייה חושיית שלא ביגיעה יגיעת הנפש ויגיעת בשר רק מיד יגיע אליו כו'.

ומכאן נמשך שיהיו "לבנות שיניים": תהיה בהן בחינת לובן ובהירות בכירור המדות, בעלייה אחר עלייה עד רום המעלות, בבחינת ראייה חושית — לא כאמצעות יגיעה, יגיעת הנפש ויגיעת הבשר, אלא הדבר יגיע אליו מיד וכו'.

וזה חכלילי כו' מיין כו' מחלב כו' ובחי' יין וחלב נעשה הכל בחי' חכלילי לי לי עד רום המעלות: וזהו "חכלילי" כו', "מיין" כו', "מחלב" כו': בחינות היין והחלב נעשות כולן לבחינת "חכלילי" — "לי לי" — עד רום המעלות.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/torah-ohr/vayechi/4

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק